

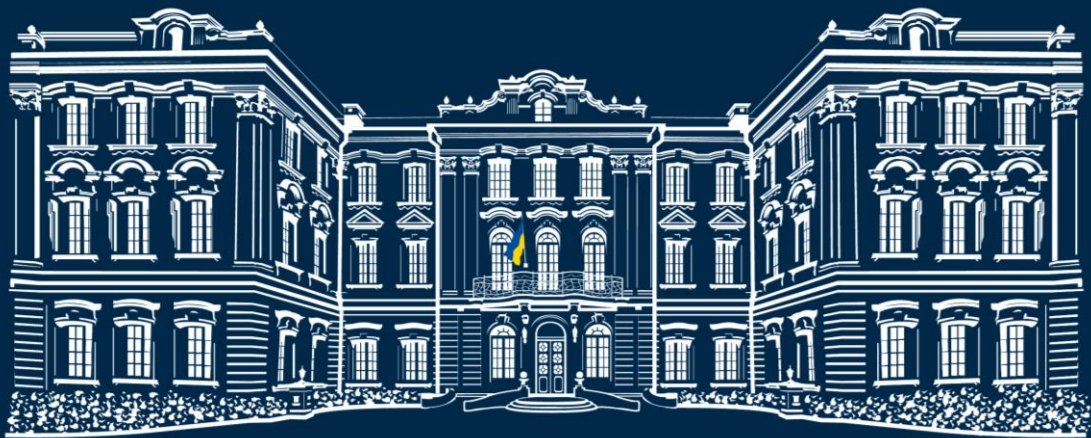
Верховний
Суд
Касаційний господарський суд

Окремі питання застосування положень ГПК України

Стаття 43. Неприпустимість зловживання
процесуальними правами

Стаття 131. Підстави і порядок застосування
заходів процесуального примусу

Стаття 135. Штраф

Чи є багаторазове звернення з касаційною скаргою на одні й ті самі рішення судів попередніх інстанцій зловживанням процесуальними правами та підставою для накладення штрафу?

- ❖ Відповідно до ст. 43 ГПК України учасники судового процесу та їх представники повинні добросовісно користуватися процесуальними правами; зловживання процесуальними правами не допускається. Залежно від конкретних обставин суд може визнати зловживання процесуальними правами дії, що суперечать завданню господарського судочинства. Якщо подання скарги, заяви, клопотання визнається зловживанням процесуальними правами, суд з урахуванням обставин справи має право залишити без розгляду або повернути скаргу, заяву, клопотання. Суд зобов'язаний вживати заходів для запобігання зловживанню процесуальними правами. У випадку зловживання процесуальними правами учасником судового процесу суд застосовує до нього заходи, визначені цим Кодексом.
- ❖ Багаторазове подання касаційних скарг на одні й ті самі рішення судів попередніх інстанцій є вчиненням дій з метою перешкоджання судочинству, що полягає в поданні численних безпідставних касаційних скарг на судові рішення попередніх інстанцій і спрямоване на свідоме, невиправдане затягування судового процесу, яке можна кваліфікувати через критерій відсутності серйозного законного інтересу, тобто легітимного прагнення до отримання певних переваг, передбачених процесуальним законом.
- ❖ Згідно з ч. 1, 2 ст. 131 ГПК України заходами процесуального примусу є процесуальні дії, що вчиняються судом у визначених цим Кодексом випадках з метою спонукання відповідних осіб до виконання встановлених в суді правил, добросовісного виконання процесуальних обов'язків, припинення зловживання правами та запобігання створенню протиправних перешкод у здійсненні судочинства. Заходи процесуального примусу застосовуються судом шляхом постановлення ухвали.

- ❖ За змістом ч. 1 ст. 132 ГПК України одним з видів заходів процесуального примусу є штраф.
- ❖ Відповідно до ч. 2 ст. 135 ГПК України у випадку повторного чи систематичного невиконання процесуальних обов'язків, повторного чи неодноразового зловживання процесуальними правами, повторного чи систематичного неподання витребуваних судом доказів без поважних причин або без їх повідомлення, триваючого невиконання ухвали про забезпечення позову або доказів суду, з урахуванням конкретних обставин, стягує в дохід державного бюджету з відповідного учасника судового процесу або відповідної іншої особи штраф у сумі від п'яти до п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.
- ❖ Отже, встановлення судом факту зловживання стороною процесуальними правами є підставою для вжиття заходів процесуального примусу у вигляді стягнення штрафу.

Верховний
Суд
Касаційний господарський суд

СУДОВА ПРАКТИКА

Ухвала КГС ВС від 22.02.2021 у справі
№ 904/1520/19

